

SLOVENSKI NAROD.

izdaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši "Hotel Evropa".
Opravništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Tavčarjevi hiši

V Ljubljani 24. aprila.

Priznavati se nam mora, da se mi izogibljemo v domačem slovenskem taborju vse polemike in da na mnoge napadaje niti odgovarjali nijsmo, nego mirno svoj, za pravi izpoznan pot hodili, ter pustili temu in onemu, da se je zaganjal v naše pete. Vendar vsega si pa menda ne smemo dati na račun poštenja in resnice od našega domačega protivnika na hrbet nalagati brez odgovora, ker „aliquid semper haerebit“. Kaj na pr. pravite, ako eden najrazširnejših, če prav najborbiranejših in najneumnejših teh hribovskih slovenskih časnikov, cerkvena „Danica“ od zadnjega petka mej raznimi več nego dvomljivimi čudeži in tožbami pod naslovom „sojenci iz svojih lastnih ust“ tako le perfidno svojim ovcam o nas piše: „Narod“ št. 85 potrjuje, da „mladoslovenci“ so na Dunaji v versko-političnih vprašanjih glasovali z vlado, ter zoper Cerkevne pravice katoliškega slovenskega naroda. Mladoslovenci s tem sami potrjujejo, da oni so nasprotniki Cerkvi svojega naroda. Kranjci in sploh Slovenci tedaj, kadar volite v kak zbor mladoslovenca, ravnate zoper svojo lastno katoliško Cerkev in postanete po svojem poslancu njeni nasprotniki.“ Tako se glasi perfidija in nepoštena zvižaja cerkvenega žurnalista, ki si vedno na katoliška prsa bije in krščanstvo na jeziku nosi, a tu vedoma laže in obrekuje nas in slovenske poslance.

Sedaj pa naj naši bralci dotično šte.

„Slovenskega Naroda“ poiščejo in se prepričajo, da nij tam nobenega tacega napada na cerkev, in da nam niti na misel nij prišlo, „samim priznavati,“ da so naši slovenski poslanci glasovali proti veri svojega naroda. To je vse le laž in zavijača „Danicnega“ molitvarskega politikarja, kateri ne zna ločiti krščanske cerkve od nekaterih zagrizenih njenih služabnikov jezuitov, kateri bi radi „vero“ za ščit porabili, da bi posvetno gospodstvo nad ljudstvom sami v svoje roke dobili. Da cerkveno-politične postavbe, katere so bile vlni v državnem zboru sprejete in za katere so glasovali tudi naši poslanci, niso veri prav nič, niti trohice škodovali, to je sedaj najbolj zabitemu klerikalcu jasno pred očmi. Ko bi bilo pa vse resnično, kar so baš naši klerikalci ljudstvu nekdanj o teh postavah pripovedovali in lagali, koliko novic bi bilo uže, da so tu in tam liberalni tatovje vlomili v klerikalcevo hišo in poleg brašna klobas in svinjetine tudi celo rešto „ver“ ukrali. Ali niti sveta politična tercijalca „Danica,“ katera vsak teden novice prinaša, kako se za kako molitvico ali za najeto mašo (ipsissima verba) čudni čudežki godé, enacih „verskih“ novice poročati ne vé. Le tako dosta prerokujte, na zadnje, ko se ne boče nič izpolnilo, bode ljudstvo uže izpregledalo.

Sam vodja klerikalcev na Nemškem, Windhorst, gotovo še celo g. Jaranu avtoriteta, je priznal v javnem govoru Bismarku nasproti, da naše avstrijske konfesionalne ali cerkveno-politične postavbe katoličanstvu

nič ne škodujejo, da je vse pri starem ostalo. In glasilo kardinala Ravšerja, kate-rega g. Luka Jaran valjda ne bode mej krivoverce ali liberaluhe štel, isto dokazuje, da se da navzlic tem postavam (katere so samo višjim, premogočnim in prebogatim hierarhom malo peruti postrigle, nižjemu duhovenstvu pa bolj koristne, nego škodljive) lahko najti „modus vivendi“ mej državo in cerkvijo.

Nehajte torej s svojimi poskušaji narodnim, slovenskim možem izpodkopavati zupanje pri ljudstvu s svojim sumničjem in predrzno zavijačo, kajti dosedaj ste se imeli povsod: v Trebnjem, v Brežicah, v Slovenjem gradu priliko prepričati, da kjer ste izpodkopavali svobodomiselnim Slovincem tla, niste vi bili naslednik njih, nego naš občni narodni sovražni Nemeč ali brat mu nemškutar. Svoje principe zastopajte kakor hočete, a na tak nepošten način bojevatise, to nij niti po papeškem geslu: „diligite veritatem filiam dei,“ spoštujte resnico, hčer božjo!

Deželni zbor goriški.

(Druga seja dne 21. aprila) Novi poslanec dr. Jakopič podaja slovesno obljubo v glavarske roke. —

Dr. Lavrič čita na to interpelacijo:

„Že lansko leto smo podpisani poslanci visoki vladi razodeli na Goriškem bivajočih Slovencev pritožbe zoper to, da so pri porotni sodnji mešani slovenski in

Listek.

Slavonski razbojniki.

(Tistim Slovincem, ki se hočejo v Slavonijo seliti.)

Iz Slavonije. [Izv. dop. „Sl. Nar.“]

Slavonija je izmej kronovin avstrijsko-ogerske države tista, o kateri se po svetu najmanj čuje, piše in govori. Dogodbe, v katerih bi vse novine pisale, ko bi se dogodile blizu Dunaja ali v katerem drugem znamenitejšem kraju, Ljubljane in celo Kamnika ne izvzemši, se v Slavoniji brez vsacega hrupa dogajajo, a se tudi kmalu pozablja, takó, da še bližnji sosedge za taiste ne zvedó.

Znano je, da so na Ogorskem razbojniki domá, in večkrat je brati po novinah o Roži Šanderu in drugih, celo o hrvatskem Udmanicu se je ob svojem času pisalo in govorilo dovolj; le o slavonskih razbojnicah, katere tamošnji narod nazivlje „hajduke“ ali „pustahije,“ je malo kaj mej svet dospelo — in torej podajem slovenskemu ljudstvu nekatere dogodbe iz življenja slavonskih

razbojnikov ali tolovajev, katero je na mnoge strani znamenito, posebno zato, ker pokazuje, kolika nesreča nastane za ves narod in za deželo, ako se ljudstvo zanemarjuje v izobraževanju in gojenju znanostij, ki srce in um človeški ublažujejo in čine, da se človek loči in razlikuje od brezumne zverine.

Razbojniki slavonski so dvovrstni, domači in pritepeni iz Bosne. Pred šestnajstimi leti namreč se je več rodovin preselilo iz turške Bosne v Avstrijo, ker so se bili doma s turško vlado nekaj sprli, a so dobili v Slavoniji, naročito v okolici Pakraca od ondašnjega vlastelinstva zemljišča, kjer so se naselili. Ti Bošnjaci so uže iz Turške slabo navado soboj prinesli, da ne vprašajo radi, kaj je „moje“ in kaj „tvoje,“ nego sploh le radi za sebe vzamejo, kar le morejo, če ne gre z dobrim, pa gre siloma. — Izmej teh bosenskih naseljenikov tedaj se napravljajo društva, ki živé od ropanja, ter se klatijo v letu in zimi po hostah in le malokdaj pod streho spé. Domači ljudje pa se tacim družbam le pridružujejo za dnevno plačilo, da jim pot

kažejo, da pozvedavajo, kdo ima v okolici kaj denarjev, ter da na straži stojé tam, kjer pravi razbojniki v kakšno hišo vlezejo.

Glavar enega teh razbojniških društev je bil v letu 1866 neki Ciganin Peter, katerega je nasledoval po njegovi smrti Lekica Zlojutro — in to društvo je blizu dve leti strahovalo cele okraje požeške županije, naročito okraj Pakrački, Daruvarski in Kutinski.

Prvo znamenitejše delo Ciganina Petra se je dogodilo v Klisi blizu Pakraca malo pred božičem leta 1865. Imel je tačas samo dva bosenska tovariša, dva pa si je pridobil iz tiste vasi. — Ko se je začelo mrziti, prišli so oboroženi do hiše zadruga Širca, ki je zaradi bogastva slovela; dva domača sta ostala vzadi, trije pa so pristopili do okna, ter so trkali; hišni gospodar Andrija Širca odpré okno, in ko vidi, da nosijo puške, popraša jih, kdo so in kaj hočejo. Odgovoré mu, da so četniki, ki iščejo razbojnikov, pa bi se radi malo zagreli, ker je mraz. Lahkoverni gospodar jim brž vežna vrata odpre, a v tem hipu ga dva primeta, ter nagloma zvezeta, tretji

italijanski porotniki tako, da sodijo zatoženca tudi porotniki, kateri njega in prič povedeb malo ali tudi nič ne razumejo. Posebno je to slovenskim zatožencem škodljivo, ali saj jako nevarno, ker ne more prestavljena beseda nikdar namestovati izvirnega govora in je mnogokrat celo nemogoče hipoma in natančno tolmačiti hitre razgovore mej zatožencem in pričami. Kaj čudno je tudi to, da govorijo državni pravdnik, zagovornik in predsednik svoje končne govore v italijanskem jeziku, kar tudi ne razumi slovenski zatoženeč besede ne. Pa celo slovenski porotniki, ki jih večinom ne umejo, ker je le malo slovenskih porotnikov, ki so v italijanščini toliko izurjeni, da bi jim bile jasne učene te razprave. — To je vse zoper bistvo in namen porotnih sodnij, v katerih imajo možje izmed ljudstva vzeti, soditi po svoji vesti. Vrh tega je to velika potrata časa in vzročuje nepotrebnih stroškov; kajti zljajšalo bi se porotnikom breme na pol, ko bi se poklicali v službo po narodnosti zatoženca in bi se tolmač vzela le takrat, kedar nij drugače mogoče, to je, kedar je kaka priča ali kak zvedenec druge narodnosti od zatoženca. — Vsega tega so porotniki iz slovenskih krajev meseca decembra preteklega leta pričali, in so dotično pritožbo podali c. kr. ministerstvu pravosodja. Zares se nam Slovencem velika krivica godi, katera je toliko večja, ker nas je v tej grofiji dve tretjini prebivalstva; tudi je pod Goriškim Tribunalom zadosti slovenskih porotnikov, torej bi se stvar dala lahko poravnati po v lanski interpelaciji razvitem načinu. Opiraje se na zvišeno nalogo pravosodja in porotnih sodnij, na že davno proglašeno enakopravnost vseh avstrijskih narodnostij in na pravičnost te zadeve, prašamo: Kaj misli storiti vlada, da bi izpolnila, kar je omenjeno v interpelaciji stavljeni v tem deželnem zboru dne 18. sept. 1874?

Podpisani so: Dr. Lavrič, J. Faganel, dr. Abram, dr. Žigon, Pagliaruzzi, Karl Pollay, Ant. Černe, dr. Jakopič.

Vladni zastopnik, baron Rechbach, kojemu se izroči interpelacija, pravi, da jo hoče predložiti visoki vladi.

pa mu handžar nastavi na prsa, da ne bi pomoči klical, in potem ga zvezanega v hišo pahneta, kjer je družina baš pri večerji za mizo sedela. — Glavar Ciganin Peter in njegova dva tovariša — druga dva sta v dvorišči na straži ostala — nategnejo puške in zapovedó družini, da ima mirno ostati, ker potem se ne bode nobenemu nič žalega zgodilo. Na to Peter Ciganin vsem možkim — bili so četirje, tri oženjeni bratje in en hlapec — roke zveže, gospodarju Andriji pa zapovè, dati vse denarje, kar se je tudi zgodilo. Ker pa nij bilo več, kakor 300 goldinarjev, zapovè mu, da naj vse dá. Izgovor, da nema več, nij hasnil, temuž zapovedal je Ciganin Peter jednemu svojih tovarišev, železo segreti, in potem, ko je železo razbeljeno bilo, položil je gospodarja Andrija na tla, ter ga začel po golem telesu žgati. Krič in plač pričujočih žensk in otrok je bil grozen, bil bi kamenito srce omečil — ali Peter Ciganin nij imel človeškega srca, da bi mu se bil mogel kdo smiliti — nego zapovedal je, še enkrat železo razbeliti, mej tim pa je jedna žena za drugo morala iti ž njim v sobico, „kiljer“

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 24. aprila.

Cesar je 23. odpotoval iz Spljeta na otok Brač in v Makarsko.

Čehi končno morda vendar dobodo vseučilišče. Dunajski „Tagblatt“ zagotavlja, da vlada zares namerava založiti poleg nemške še češko univerzo. Če se je uže univerza ustanovila v Černovicah in druga namerava v Olomucu, je le sveta dolžnost, da se ustreže davnim terjatvam narodnosti češke po razdeljenji praške univerze. — In to bi nas Slovence moralo izpodbuditi, da bi tudi mi peticionirali za kakor koli vseučilišče v Ljubljani. Mestni zbor ljubljanski!

Hrvatska Matica je izrekla pismeno svoje obžalovanje o razpustu slovaške matice z očitanjem magjarske vladi, da je to ravnanje neliberalno. Ali — hrvatski poslanci v Pešti, ki bi bili poklicani, za svoje brate Slovake izpregovoriti — molčé!!

Vnanje države.

Za črnogorskega kneza Nikola je uže priplul parnik, katerega mu je ruski car podaril, v Dubrovnik, ter se izročil črnogorskemu vojvodi Matu Vrbiću. To ladijo so izdelali v Kronštatu ruski mojstri in se imenuje „Slavjanin.“ Na njej sprejme Nikica v Boki kotorski našega cesarja, ko se tja pripelje.

O francoskem oroženju, ki se baje godi v velicah razmerah „Nordd. allg. Ztg.“ piše: „Francoska vlada nakupuje v Avstriji konjstvo. Kupovanje se godi v največji meri. (Francoska vlada pa pravi, da ne. Ur.) Na Ogerskem se je nakupovanje konjstva za francosko armado sicer ustavilo na neki čas, nasprotno se je pak drugje sklenila pogodba, da se pokupi 10 000 konj, kar je samega Mac Mahona zelo zanimalo. Dunajski listi sicer tajé, in pravijo, da Francozje nijso kupovali konj na Češkem (baje v Netolicah), toda to tajeenje še nič ne dokazuje. Mi vemo, da se na Češkem kupujejo konji. Vrh tega še omenimo, da so švicarske železnice prepolnene z nakladi sena, ki je namenjeno za Francijo.“

V italijanskem parlamentu bodo baje precej, ko se snide, neki šovinistični brbljači, ki menijo, da Italija nij gotova brez Trienta in brez slovenskega Trsta in slovenske Gorice in slovenske Istre, interpelirali vlado zaradi shoda kraljevega v Benetkah. Malo škandala bo več, drugega hudega ne bo iz tega.

imenovano, v kateri posamezni zadrugarji spé, in mu izročiti srebrnega denarja, kolikor ga vsaka žena v Slavoniji ima, na ime to, kar je prigodom ženitbe od ženina in svatov dobila. Ko je to dogotovil in ženam srebrni denar odvezel, pri kateri priliki pa so žene ona dva na straži stoječa soseda izpoznale in drugi dan sodniji prijavile, — je vdrugič gospodarja Andrija žgal in pekel, — in ko še nij dobil, kolikor je želel, dal je železo v tretjič razbeliti, ter ga je tako dolgo žgal, da nij bilo na njegovem telu več zdrave kože, ampak mehur pri mehuru! — Zadolbil je Andrija 122 ran in vse to so morali gledati njegovi bratje, žena in otroci, ker se nijso mogli oborožanim razbojnikom v bran postaviti. — Andrija vendar nij umrl vsled zadobljenih 122 ran, ampak je ozdravel in pozneje pred sodnijo sam pričal proti razbojnikom.

Na predvečer starega leta 1865 se je pod vodstvom taistega Ciganina Petra dogodilo razbojstvo v mlinu Klajičevem tik trgovišča Pakraca ležečem. Mlinar Klajič je po okolici slovel kakor bogat človek in za to se je z vso skrbjo zapiral, kakor

Iz Španije zopet ena zmaga. Karliski so bili pri Cherti v Taragoniji od vladne vojske napadeni in tepeni, izgubili so več mrtvih in 225 vojakov in 20 karlističnih oficirjev je bilo ujetih. A je vse premalo.

Na Pruskem so v Gneznu zopet obsodili škofa Cybichovskega na 9 mesecev ječe, ker je sv. olje posvečeval, da-si nema vsih škofovskih pravic. Pruska policija uže preveč mežnari. Kaj državo brigá, kdo in kako sv. olje žegna. Da le proti državi ne ščuje.

Domače stvari.

— (Dnevni red IV. seje deželnega zbora kranjskega), ki bode jutri 26. aprila dopóludne ob 10. uri. 1. Branje zapisnika III. seje. 1. Naznanila zborničnega predsedstva. 3. Volitev 9 udov v občinski odsek. 4. Poročilo z načelnimi nasveti o postavnih uravnavi občinske uprave. 5. Poročilo deželnega odbora o napravi nižje kmetijske šole na Kranjskem. 6. Poročilo finančnega odseka o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1876. 7. Vtemeljevanje predloga poslanca g. dr. Roberta žl. Schreya za povišanje plač učiteljc na ljudskih in mestnih šolah. 8. Poročilo deželnega odbora o zboljššanji vpokojnine ljudskega učitelja Alojzija Skraberja. 9. Poročilo finančnega odseka o proračunu gledišnega zaklada za l. 1876. 10. Poročilo finančnega odseka o proračunu zaklada posilne delavnice za l. 1876. 11. Poročilo finančnega odseka o računskem sklepu za l. 1874. in o proračunu za l. 1876. norišno-stavbenega zaklada.

— (G. Bogdana Trnovca), c. kr. sodskega pristava v Sežani, in slovenskega pisatelja, je zadela familijska nesreča. Umrla mu je mlada 22letna soproga Anica, rojena Šerkova iz Cerknice.

— (Detomor.) Iz Renč pri Gorici se nam piše, da je mlada mati 7. t. m. svojega prvorojenca umorila. Bila je uže pred poroko z drugim noseča in ker se je moža bala, kateri kakor pravijo jej je žugal, da usmrti njo in otroka, je dete zadušila in v skrinjo skrila. Žene, ki so jo poznale v kakovšem stanu je bila, jo zatožijo pri županu (možu in drugim se je izgovarjala, da se je izgubilo).

se je začelo mračiti, in potem nij smel nikdo ne noter ne ven iz mlina, tudi je bil z orožjem obilno previden. Pomenotega dne je bil Klaič s tremi prijatelji iz Pakraca na lovu in se je povratil okolo 7. ure na večer domov, pa je svoje tri prijatelje k večerji povabil. Društvo je sedalo pri mizi tako, da je bil gospodar po svojej navadi vratom nasproti, da je mogel lahko pograbit za nabite pištolje, ki so za njegovim hrbtom na steni visele, ako bi bilo treba. Ko je povabljeni goste vino malko ugrelo in so počeli dobre volje biti, jim je zmanjkalo vina. Čeravno se vrata na Klajičevem mlinu po sedmej uri zvečer nijso smela nikdar odpreti, ako bi tudi sam gospodar bil kje zaostal in bi hotel v hišo priti, vendar so zbrani gostje mislili, in še gospodar sam, da denes nij nevarnosti, ker imajo vsi nabite puške v sobi — torej je gospodar Klajič rekel svojemu 17 let staremu sinu, naj vzame mlinarskega dečka, da prineso vina iz kleti, v katero se je moralo iz vanjske strani hiše iti. Ta dva gresta po vino, pa precej dolgo izostaneta, kar se je Klajiču sicer nekako čudno zdelo, a vendar nij hotel nič reči, da ga ne

Ta pošlje takoj komunsko babico tja. Nesramna in brezsrčna mati, zvedši, da pride babica, vzame uže vsmrajeno dete iz škrinje in ga položi k sebi v posteljo, češ, da je rodila. Se ve, da se je takoj previdel njen zločin, stvar se je sodnji naznanila in sedaj uže čaka krokarska mati v zaporu zaslužene kazni.

— (Iz Gorice) se nam piše: Tvorek zvečer se je nek vojak v kosarni ustrelil, uzrok je neznan.

— (Čudni šolski svetovalci.) „Sl. Učitelj“ pripoveduje: V nekem okrajnem šolskem svetu sedi mož, — celo podpredsednik je — ki se je izjavil o priliki pogovarjanja o razširjenji šole, tako-le: „Čemu toliko učiteljev, nekda nij bilo nobenega, pa se je tudi izhajalo.“ — Temu duhovnemu možu je g. učitelj odgovoril: „Saj tudi duhovnov nekda bilo nij“. Mož se pa odreže: „Duhovni so bili zmiraj, celo pri paganih“. — Dober odgovor, toda malo časten zanj in za njegove krščanske duhovne tovariše. — V istem okraji je predsednik krajnega šolskega sveta, ki se neizmerno veseli, ako dobi učitelj po njegovih rokah kako grajo od okr. šol. sveta, in o njej izve gotovo vsa fara prej, nego učitelj. — Po redkih sejah krajnega šolskega sveta pa mož več dnij po krčmah pijančuje. — Je še drug kr. šolski svet, ki priporočuje za učitelja človeka, ki je bil radi tatvine uže kaznovan. Mož je ondi domačin, brž čas vinski bratec šol. svetovalcev in zna orglati. Za isto službo je prosil tudi nek izprašan, omikan duhoven, — toda ta ne zna orglati in nij bil priporočen. — In kdo take neumnosti z mirno vestjo gleda? Duhovniki, ki take reči celo pospešujejo.

— (Slovensko gledališče) pri zadnjem predstavi „Nasledki skrivnostne prisege“ na korist gđ. Ledarjevej nij bilo tako dobro obiskano, kakor bi bila ta marljiva igralka zaslužila. Pa „favor populi“ je odvisen tudi od lepih pomladnih dnij in od delavnika. To naj bode omenjenej gospodični v tolažbo. Igralo se je ta večer tako dobro, da smo enako dosedaj le redkokrat konstatirati mogli. Omenimo naj le g. Schmidta

bi njegovi prijatelji zasmehovali ter ga za strašljivca imeli.

Vse je silo tiho; — naenkrat pa se odpro sobna vrata in trije razbojniki napno kroz vrata svoje puške proti glavam okolo mize sedečih, stopijo počasi v sobo in Peter Ciganin zapove, da se nobeden ne gane, drugače jih bo postreljal. Se ve, da takoj nij bilo družega storiti, kakor pokoriti se sili. Stopita še dva razbojnika v sobo in povežeta gostom Klajčevim roke, njega pa prime Ciganin Peter in ga odpelje v drugo sobo, držeč mu v enomer svoj oster nož, handžar imenovan, nad vratom in glavo, grožeči se, da mu odseče glavo, ako se bode protivil. Na to mu je Klajč dal 600 gld. v bankovcih in nekaj srebra; s tem pa se ve da Peter Ciganin nij bil zadovoljen, ampak je hotel še več imeti ter je sam pregledaval vse omare, katere mu je moral Klajč poredoma odpirati.

Mej tem, ko se je to v drugi sobi godilo, so v prvi sobi razbojniki pričujočim gostom denarje, ure in prstane pobrali, potem so pa segali po pečenki, katera je na mizi bila.

(Anton), ki je koj v prvem dejanji za svojo izvrstno izpeljano povest prejel občno pohvalo, in itak gđ. Podkrajškove (Veronica), katero smo videli in občudovali v čisto novem žauru. Predstavila nam je simpatični, sem ter tja malo naivni značaj svoje role tako ljubeznjivo, da si ne moremo kaj boljšega želeli. Tudi gosp. Šušteršič (Ruprecht) je bil jako zmeren, in je za to občno dopal. Želimo mu najboljši uspeh pri njegovej denašnej benefici, ter občinstvo opozorovaje na njo omenjamo, da je dolžnost vsacega rodoljuba, podpirati in spodbujati naše igralne moči. Gđ. Ledarjevo (Afra) je sprejelo občinstvo prav prijazno; marsikakega je osupnilo, da se je neka namenjena ovacija po jako samovoljneji prenarredbi zavila v plašč zakulisnih skrivnostij.

—s—

Razne vesti.

* (Zmrznila) je na zgornje-štajerskih planinah pri Hohenau beračica uže v novembru, a so jo tekar sedaj našli, ko je sneg skopnel.

* (Dunajska policija) nij dosti boljša od naše. Še sedaj nijso našli onih dveh morilcev, ki sta krčmarja in krčmarico na turški šanci zunaj Donaja usmrtila, kakor smo poročali, kljub temu, da se denar ne štedi in je vse v iskanji.

* (Angleški dehan) Artur Holmes v Cambridge, učen mož in pisatelj, si je 17. aprila sam prerezal vrat in umrl. Zjutraj je še maševal. Uzrok se ne ve.

* (Iz Arabije) se poroča, da tam mej mohamedani močno raste sekta Vehabitov, kateri Mohameda ne priznajo kot proroka ampak kot učitelja. Če ta sekta prevlada, turški sultan izgubi gospodstvo v Arabiji, ker potem nij več „naslednik prorokov“.

Listnica uredništva. Vedno in pogostoma se gg. naročniki v čisto administrativnih rečeh, na pr., če se jim list vstavi, če hočejo dolg odriniti, adresu premeniti, itd., obračajo do uredništva. Naj bode ta ponavljana prošnja, da se naj vse take in enake gospodarsvene reči pišejo našej administraciji, ki je popolnem ločena od uredništva, katera ima z drugimi deli in berili posla dovolj in ne utegne še posamezne naročnike v evidenci imeti.

Ko Ciganin Peter ne dobi od mlinarja toliko, kakor se je nadejal, pozove njegovega sina, kateremu so bili razbojniki uže poprej roke zvezali, ko je bil odšel po vina, ter ga položi na mizo, in nastavi mu svoj handžar na vrat, grožeči se, da mu bode odrezal glavo, ako ne dobi več denarjev. Oče, videč svojega sina v tolikej nevarnosti, poiskal je zadnji krajcar, ki ga je imel v hiši, ter ga dal, a je še premalo bilo. Ciganin Peter izpusti sina, ter zapove železo razbeliti; mahoma odideta dva razbojnika v kuhinjo in deneta železo v ogenj. V tem položaji si misli Klajč: rajši umerjem, nego da bi me živega žgali in pekli, — pograbi v naglici in z močjo Petra Ciganina ter njega in oba pri vratih stoječa razbojnika črez vrata ven porine in vrata zapahne; v tem hipu mu priskočijo na pomoč trije njegovi prijatelji ter tiščijo s hrbti vrata, dokler je Klajč železin drog prikvačil in tako naenkrat nevarnost odstranil. — Pri tej priložnosti mu je Ciganin Peter s handžarom zasekal precej globoko rano v prsa, katera vendar nij nevarna bila.

Zdaj je mlinar svojim tovarišem naglo

Umrli v Ljubljani

od 20. do 22. aprila:

Marija Stembov, dete hišnega posestnika 1 l., na difteritis. — Helena Pogačnikova, zasebnica, 97 l., Gr. Frančišek, delavec, 71 l., na opešanj. — Vojteh Fink, dvojček c. kr. polic. stražnika na prezgodnjem porodu. — A. Krenuer, trgovec, 33 l., na kozah. — Pavel Janež, dijak II. razreda realke, 13 l., za sušico. — Mar. Tomšičeva, hči knjigovodje v prejšnji fabriki, 8 l., Adolf Vencajs, dete c. kr. sodnijskega adjunkta, 22 mes., oba na vnetici grla. — Mati da Kurentova, hči zasebnice, 14 l., na vročnici. — Kat. Finkova, dvojček c. kr. pol. stražnika, 14 ur, vsled prezgodnjega poroda. — Mih. Sušnik, krčmar in hiš. pos., 50 l., na jetiki. — A. Pezdir, de'avec, 39 l., na jetiki. — Kat. Wihlva, gozdarska udova, 72 l., na vodenici. — H. Susteršičeva, kajžarska žena, 21 l., na jetiki.

Pri podpisnem ravnateljstvu „Minerve občne zavarovalne družbe proti škodi po toči“ se sprejme več

vajencev (praktikantov).

Pogodba: Znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pismu in lepa pisava. (131)

Tu se dobé tudi ustmeno in pismeno zavarovalni pogoji in vsakovrstna pojasnila. V Ljubljani 22. aprila 1875.

Ravnateljstvo za slov. dežele:

Janez Jereb.

Pisarna: Stari trg, št. 155.

10.000 gold.

pupilarnega denarja se posojuje proti 6% obresti in postavno zavarovanje. Oglasi se pri

(128—2)

Dr. Mosche-tu.

V Ljubljani, 22. aprila 1875.

Marljiva dekleta

vedno dobojo dela za dobro plačo v Vinc. Woschnagg-ovej fabriki perilne robe, Ljubljana, blatna vas, št. 117. (124—3) Sprejemajo se le tu od 7—9 ure zjutraj.

Priporočilo.

Uljudno podpisani si dovoljuje, ker se mu je sedaj tudi podelila pravica, da je postal dimnikarski mojster, visoko čestitim p. t. prebivalcem Ljubljane v tem oziru najuljudneje priporočati, ter prositi ga mnogobrojno podpirati in zagotovljati ob enem promptno in najceneje opravljati svoj posel.

S odličnim spoštovanjem

Ljudevit Strizl,

dimnikarski mojster, v nemškej ulici, h. št. 181, pritično.

(113—2)

roke razvezal in potem so vsi zgrabili puško in začeli skoz okna streljati; pogodili nljso nobenega, vendar so strel čuli žandarji v Pakracu, ter hiteli k mlinu, ali razbojniki so bili uže pobegnili in nij se znalo kam.

Pozneje, ko so nekateri teh razbojnikov pravici v roke prišli, zvedelo se je, da so oni mlinarja v hosti videli, pa so šli na večer prežat pred njegov mlin, misleči, da bode sam prišel domov, da ga bodo vlovili, ter da bodo skupaj z njim v mlin prišli. Ko so videli, da nij sam, nego, da ima tri tovariše soboj, se nijso drznili, naváliti se nã vse štiri, čeravno je razbojnikov bilo 12, ker se taki ljudje ne podajajo radi brez sile in potrebe v nevarnost. Počakali so še nekaj časa in uprav ko so hoteli oditi, kar se hišna vrata odpro, in oni vidijo mlinarjevega sina, ki gre z jednim fantom po vina. Hitro priskočijo in zvežejo ta dva, zvežejo vse mlinarske hlapce, in še celo kuharico v kuhinji, in še le potem navalijo v sobo, kakor je gori opisano. — Mlinarjeva žena in hčer ste bili tisti dan odišle v Požego in na vso srečo nijste bili doma.

(Dalje prih.)

Dunajska borza 24. aprila
(Izvirno telegrafsko poročilo.)
Enotni drž. dolg v bankovcih 70 gld. 60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru 74 75

1860 drž. posojilo . . . 111 75
Akcije narodne banke . . . 932 —
Kreditne akcije . . . 237 —
London . . . 111 20

Napol. 8 88
C. k. cekini 5 24 1/2
Srebro 103 35

Uradno naznanilo.

26. aprila 1875.

Razpisane službe: Na narodnej šoli v Koroški Beli učiteljska služba z letno plačo 400 gld., do 20. maja pri c. kr. okr. šolskem svetu v R. dovljici. — Službe okrajnih babic in sicer: v St. Vidu nad Cerknico, pri sv. Magdaleni nad Čudno goro, v Vojski (Idrija) do konca maja pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Panini.

Javne dražbe: Matija Drobničev iz Št. Jurija, 931 gld., 1. maja (I. Ljubljana). — Luka Burjevo v Vrhu, 2000 gld., 1. maja (I. Brdo). — Anton Kernetovo iz Prema, 1500 gld., 7. maja (I. Ilir, Bistrica). — Tom. Perbetovo iz Luže, 105 gld., 11. maja (I. Kranj). — P. Penkotovo iz Postojne, 30 aprila (III. Postojna). — J. Furlanovo iz Slapa, 1190 gld., 15. maja (I. Vipava). — Mar. Žitnikove iz Račice, 1. maja (Vel. Lašiče). — Jov. Kotarjevo iz Moravske gore, 30. aprila (III. Postojna).

Tujci.

23. aprila:

Evropa: Kraupa iz Sedmigradskega — Mayer iz Kamnika, — bar. Helversen iz Nov. mesta. — Schmider iz Dunaja.
Pri Slova: Ziegler iz Dunaja. — Tratnik iz Št. Martina. — Venuti, Špringer iz Gorice. — Lehman iz Berlina. — Brehot iz Pešte. — Šusek iz Dunaja. — Kus iz B. tavijske.
Pri Italiji: Šot, Spon, Zabel, Neuberger, Herz iz Dunaja. — König iz Kaniže. — Paher iz Gradca. — Košir iz Zagreba.

**Lekarna pri „Marija pomagaj“
v Gradcu, Lendplatz.**

Brahorov eter, dokazano in zanesljivo učinkujoče sredstvo zoper brahor ali krof, 1 flacon 50 kr.; tucat 4 gld. 50 kr.
Davidov čaj za prsne bolečine, 1 paket 15 kr.; 1 tucat 1 gld. 80 kr.
Dr. Stigerjeva otroška mast, 1 kos 18 kr.
Sajdlincev pulver, 1 škatlja 80 kr.
Dr. Datmerjev pulver za kašelj, 1 škatlja 20 kr.
Fijakarski pulver, 1 škatlja 20 kr.
Nahodna voda zoper zobne bolečine, 1 flacon 20 kr. in 50 kr.
Pravo ribje olje, frišno napolnjeno, 1 steklenica 50 kr.
Kri čistilni čaj, dalje zoper trganje in prehlajenje, 1 paket 45 kr.
Prave c. p. kri čistilne kroglice, 1 škatlja 21 kr.; 6 škatelj vkup 1 gld. 5 kr.
Kri čistilne kroglice (prej) univerzalne kroglice imenovane, 1 škatlja 30 kr.; vkup 8 škatelj 1 gld. 80 kr.

Pri večjem nakupu vse ceneje.

Vedno prava in čvrsta zaloga v (121—2)

lekarni „Marija pomagaj“ Edvarda Riedla,
Lendplatz v Gradcu.

Pozor!

V nekem trgu na slovenskem Štajerskem, kjer je ob enem tudi večja božja pot, odda se na najpripravljenem mestu stoječa hiša s I. nadstropjem in velikimi prostori, ki so pripravni za vsako kupčijo, in kjer je dobro stoječa štacuna z mešanim blagom po ceni v najem in z dotičnim gospodarstvom ali tudi brez tega.

Natančneje pri H. V. Tanskiu v Šmartnem pri Jelšah (Erlachstein) na Štajerskem. (109—3)

Znana istina je, da se uže mnogo let nahajajo
najboljši in najtrdnjejši šivalni stroji

le v najstarejšem in slovečem

skladišču šivalnih strojev

za Kranjsko

pri

Vinc. Woschnagg-u v Ljubljani,

a vsi, na stotine broječih kupcev so z šivalnimi stroji iz tega skladišča posebno zadovoljni, kar je najboljši dokaz.

Drže se vedno načela, svojim p. t. odjemnikom le z dobrim blagom postreči, ter razprodajati le z ualim dobičkom, sem tedaj za bodočo sezono preskrbel moje skladišče z najboljšimi in najzanesljivejšimi šivalnimi stroji, ter je priporočam po najnižjih cenah:

prave ameriksanske Elias Howe,
prave Ljudevit Löwe,
prave Frister & Rossmann, Wheeler & Wilson, Grower & Backer itd.

vsih vrst, z petletno pismeno garancijo.

Cena je res tako nizka, da vsakdo, ki potrebuje dobro šivalno mašino za rabo v rodovini, belo šivanje, za krojače ali črevljarijo

5 do 10 goldinarjev

uže pri zakupnej ceni zasluži, ako jo v mojem skladišču:

v Ljubljani, blatna vas, št. 117

v tovarniškem poslopi kupi, ker so mašine pri meni za oni znesek ceneje na prodaj, nego kje drugodi.

Poduk je zastoj; naročila iz drugih krajev so izborno izvršujejo.

Ljubljana, meseca aprila 1875.

(134—1)

Vinc. Woschnagg.

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból in ustne bolezní, zoper gnjilobo in majanje zob, zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut, prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čiščenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdelkom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabodišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo francosko žganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vsih notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino bolezni, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirkulacijo in prebavljenje, ter različne organe in ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème, je posebno izborno sredstvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah. 1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad. Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna in mehka, se jej daje prednost pred vsemi umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim sredstvom, katera so često škodljiva. 1 steklenica 1 gold.

Rastlinski pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja 40 kr.

Sok iz Tama-skorje. Po mrzlih sredstvih iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico. Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajoče se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto proti poštne mu povzetju. (132—1)

Beste Nähmaschine der Welt.

Za Kranjsko izključljivo le pri podpisane mu!

Poleg originalnih

Howe šivalnih strojev

se nahajajo pri meni skoro vsi znani

šivalni stroji

tujezemski po zelo znižanih cenah in v velikem izboru. (58—5)

Ljubljana, židovska ulica št. 228.

S posebnim spoštovanjem

Franc Detter.